

Ceturtdiena, 2016. gada 4. februāra

P8_TA(2016)0047

Kosovas integrācijas process Eiropas Savienībā

Eiropas Parlamenta 2016. gada 4. februāra rezolūcija par 2015. gada ziņojumu par Kosovu (2015/2893(RSP))

(2018/C 035/12)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā 2003. gada 19.–20. jūnija Saloniku Eiropadomes prezidentūras secinājumus par Rietumbalkānu valstu izredzēm pievienoties Eiropas Savienībai,
- ņemot vērā Padomes 2012. gada 22. oktobra lēmumu, ar kuru Komisijai tiek ļauts sākt sarunas par pamatnolīgumu ar Kosovu attiecībā uz piedalīšanos Savienības programmās,
- ņemot vērā Eiropadomes 2013. gada 28. jūnija secinājumus attiecībā uz lēmuma pieņemšanu, ar kuru tiek ļauts sākt sarunas par stabilizācijas un asociācijas nolīgumu starp ES un Kosovu,
- ņemot vērā premjerministru *Hasim Thaci* un *Ivica Dacic* 2013. gada 19. aprīlī parakstīto pirmo vienošanos par attiecību normalizēšanas principiem un 2013. gada 22. maija īstenošanas pasākumu plānu,
- ņemot vērā Padomes 2014. gada 12. jūnija Lēmumu 2014/349/KĀDP, ar ko groza Vienoto rīcību 2008/124/KĀDP par Eiropas Savienības Tiesiskuma misiju Kosovā, *EULEX KOSOVO*,
- ņemot vērā to, ka 2015. gada 27. oktobrī tika parakstīts ES un Kosovas Stabilizācijas un asociācijas nolīgums un 2015. gada 2. novembrī Kosovas Asambleja to ratificēja,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretāra ziņojumus par ANO pagaidu pārvaldes misijas Kosovā (*UNMIK*) veiktajām darbībām un ar to saistīto notikumu turpmāko gaitu, tostarp jaunāko ziņojumu, kas tika publicēts 2015. gada 3. novembrī,
- ņemot vērā pilnvaru termiņa pagarināšanu ES īpašajam pārstāvim Kosovā *Samuel Žbogar* līdz 2017. gada 28. februārim,
- ņemot vērā Komisijas 2015. gada 10. novembra paziņojumu “ES paplašināšanās stratēģija” (COM(2015)0611),
- ņemot vērā Padomes 2015. gada 15. decembra secinājumus par paplašināšanos un stabilizācijas un asociācijas procesu,
- ņemot vērā Vispārējo lietu padomes 2009. gada 7. decembra, 2010. gada 14. decembra un 2011. gada 5. decembra sanāksmes secinājumus, kuros attiecīgi tika uzsvērts un vēlreiz apliecināts, ka, neskarot dalībvalstu pozīciju attiecībā uz Kosovas statusu, tai vajadzētu arī gūt priekšrocības saistībā ar eventuālo vīzu režīma liberalizācijas perspektīvu, tiklīdz tā būs izpildījusi visus nosacījumus,
- ņemot vērā to, ka 2012. gada janvārī tika uzsākt dialogs par vīzu režīma liberalizāciju, 2012. gada jūnijā tika iesniegts vīzu režīma liberalizācijas ceļvedis un 2014. gada 24. jūlijā — sniegts Komisijas otrais ziņojums par Kosovas progresu vīzu režīma liberalizācijas ceļvedī noteikto prasību izpildē (COM(2014)0488), un Komisijas ekspertu misiju 2015. gada jūlijā,

Ceturtdiena, 2016. gada 4. februāra

- ņemot vērā ANO Drošības padomes Rezolūciju Nr. 1244 (1999), Starptautiskās Tiesas (ST) 2010. gada 22. jūlija konsultatīvo atzinumu par to, vai vienpusējā Kosovas neatkarības pasludināšana atbilst starptautiskajām tiesībām, un ANO Ģenerālās asamblejas 2010. gada 9. septembra rezolūciju 64/298, kurā atzīts šā ST atzinuma saturs un pausta atzinība ES gatavībai veicināt dialogu starp Serbiju un Kosovu,
 - ņemot vērā 2008. gada 28.–29. maijā, 2009. gada 6.–7. aprīlī, 2010. gada 22.–23. jūnijā, 2011. gada 20. maijā, 2012. gada 14.–15. martā, 2013. gada 30.–31. oktobrī un 2015. gada 29.–30. aprīlī notikušo EP un Kosovas starpparlamentāro sanāksmju kopīgos paziņojumus,
 - ņemot vērā Komisijas 2015. gada 10. novembrī pieņemto 2015. gada progresa ziņojumu par Kosovu (SWD(2015) 0215),
 - ņemot vērā Parlamenta iepriekšējās rezolūcijas,
 - ņemot vērā Ārlietu komitejas pastāvīgās referentes jautājumos par Kosovu *Ulrike Lunacek* veikto darbu;
 - ņemot vērā Reglamenta 123. panta 2. punktu,
- A. tā kā 110 no 193 ANO dalībvalstīm, tostarp 23 no 28 ES dalībvalstīm, atzīst Kosovas neatkarību;
- B. tā kā 2015. gada 27. oktobrī tika parakstīts ES un Kosovas Stabilizācijas un asociācijas nolīgums (SAN) un 2015. gada 2. novembrī Kosovas Asambleja to ratificēja; tā kā Eiropas Parlaments 2016. gada 21. janvārī deva savu piekrišanu;
- C. tā kā (potenciālās) kandidātvalstis tiek vērtētas pēc to nopelniem un tā kā pievienošanās grafiku nosaka vajadzīgo reformu ātrums un kvalitāte;
- D. tā kā ES ir atkārtoti paudusi vēlmi ar skaidras Eiropas perspektīvas palīdzību sniegt atbalstu Kosovas saimnieciskai un politiskai attīstībai saskaņā ar reģiona Eiropas perspektīvu;
- E. tā kā ES tiesiskumu ir noteikusi par vienu no paplašināšanās politikas pamatelementiem;
- F. tā kā Komisija ir uzsvērusi nepieciešamību stiprināt ekonomisko pārvaldību, tiesiskumu un valsts pārvaldes spējas visās Rietumbalkānu valstīs;
- G. tā kā 2016. gada 14. jūnijā beigsies *EULEX* pilnvaru termiņš; tā kā *EULEX Kosovo* misijas stratēģiskā pārskatīšana turpinās,
1. atzinīgi vērtē ES un Kosovas Stabilizācijas un asociācijas nolīguma kā pirmo līgumattiecību parakstīšanu 2015. gada 27. oktobrī un drīzo tā ratifikāciju 2015. gada 2. novembrī Kosovas Asamblejā; uzsver, ka Stabilizācijas un asociācijas nolīgums paver iespēju integrēt Kosovu ES un sniegs spēcīgu pamudinājumu reformu īstenošanai un institucionalizācijai, kā arī ļaus izveidot sadarbību ar ES vairākās jomās, lai veicinātu politisko dialogu un ciešāku tirdzniecības integrāciju, kā arī stiprinātu sadarbību ar kaimiņvalstīm un palīdzētu nodrošināt stabilitāti reģionā; aicina Kosovas valdību pievērst galveno uzmanību tādu visaptverošu reformu īstenošanai, kas ir jāveic, lai izpildītu tai SAN noteiktās saistības;
 2. pauž gandarījumu, ka Komisija ir pieņēmusi pasākumu kopumu, lai atbalstītu reformas un reģionālo sadarbību Rietumbalkānos, — tiesību aktu kopumu, kas pauž ES apņemšanos atbalstīt politisko un ekonomisko reformu procesu valstīs to ceļā uz pievienošanos ES;
 3. Uzsver, ka SAN mērķis ir veicināt Eiropas standartus tādās jomās kā konkurence, publiskais iepirkums, intelektuālais īpašums un patērētāju aizsardzība un izveidot brīvās tirdzniecības zonu, kas ir reāls solis ceļā uz Kosovas ekonomisko integrāciju ES;

Ceturtdiena, 2016. gada 4. februāra

4. atzinīgi vērtē 2015. gadā gūto progresu, Kosovas un Serbijas attiecību normalizēšanas procesa ietvaros panākot vienošanos, proti, par serbu vairākuma pašvaldību asociācijas/kopienas izveidi Kosovā, par enerģētiku un par *Mitrovicē/Mitrovicas tiltu*, kā arī 2015. gada 25. augusta vienošanos par telesakariem, 2015. gada jūnija vienošanos par transportlīdzekļu apdrošināšanu un 2015. gada februāra vienošanos tiesu iestādēm; atbalsta Komisijas priekšsēdētāja vietnieces/Savienības augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos (PV/AP) nepārtrauktos vidējā centienus ar mērķi normalizēt attiecības starp Serbiju un Kosovu, kurš vēl nav pilnībā sasniegts; aicina Eiropas Ārējās darbības dienestu veikt vispārēju padziļinātu novērtējumu par situāciju attiecībā uz visu līdz šim parakstīto nolīgumu īstenošanu saistībā ar tiesību aktu pieņemšanu uz vietas un regulāri ziņot par to Eiropas Parlamentam un Kosovas un Serbijas parlamentiem; mudina PV/AP atklāt trūkumus un pieprasīt, lai puses pildītu savas saistības, un aicina Serbiju un Kosovu atturēties no negatīviem izteikumiem, turpināt godprātīgi un laikus pilnībā īstenot jau panāktās vienošanās un apņēmīgi turpināt normalizācijas procesu; uzsver, ka nepārtraukts un konstruktīvs dialogs starp Prištinu un Belgradu un panākto vienošanos īstenošana pilnā apmērā ir būtiski svarīga savstarpējo attiecību normalizēšanai; atzinīgi vērtē sarunu atsākšanu starp Serbijas premjerministru A.Vučić un Kosovas premjerministru I. Mustafa trešdien, 2016. gada 27. janvārī; norāda, ka tika apspriesti tādi jautājumi kā augstskolu un profesionālās izglītības diplomu savstarpēja atzīšana un ceļu un dzelzceļa savienojumu uzlabošana; uzsver, ka panākumi uz vietas dotu labumu visam reģionam;

5. pauzē bažas par kara laikā pazudušo personu lielo skaitu un niecīgo progresu šajā sakarībā; prasa īstenot pilnīgu starpvalstu sadarbību minētajā jomā, ņemot vērā to, ka pilnīga sadarbība, lai noskaidrotu patiesību par pazudušām personām, ir izšķirošs faktors savstarpēja izglūmuma panākšanai;

6. pieņem zināšanai Konstitucionālās tiesas lēmumu par Serbu Pašvaldību asociācijas īstenošanu; aicina pilnā apmērā un apņēmīgi īstenot panāktās vienošanās; prasa ievērot tiesiskumu, pauzē nožēlu par to, ka opozīcijas spēki neizmantoja šo apturēšanu, lai atsāktu parlamentāro dialogu, un mudina visus politiskos spēkus rīkoties konstruktīvi savas valsts un tās demokrātisko iestāžu un pilsoņu interesēs; uzskata, ka noteikumu par demokrātiju, politisko dialogu un netraucētu parlamenta darbu pilnīga ievērošana ir būtiska, lai nodrošinātu visu Kosovas reformu programmas aspektu īstenošanu; stingri nosoda vardarbīgo Asamblejas darba paralizēšanu, prasa nepieļaut turpmākus vardarbīgus protestus Asamblejā un uzsver, ka Asamblejā ievēlētajiem deputātiem būtu jāsanāc un jāapspriež aktuāli jautājumi, pilnībā ievērojot cieņu pret iestādi; uzsver, ka valdībai vajadzētu ņemt vērā parlamenta rezolūcijas un lēmumus un ziņot, kā to prasa likumdevēja iestāde, pirms tiek pieņemti lēmumi par nolīgumu noslēgšanu ar citām valstīm; šajā sakarībā atzinīgi vērtē divu Kosovas parlamenta deputātu attiecīgi no valdošās koalīcijas un opozīcijas veiksmīgi sagatavoto 2015. gada 20. novembra priekšlikumu; aicina visus iesaistītos politiskos dalībniekus atsākt politisko dialogu, lai rastu izeju no strupceļa un panāktu ilgtspējīgu risinājumu, kas atjaunotu Kosovas Asamblejas normālu darbību; aicina visus Kosovas vadītājus attiekties pret šo situāciju īpaši nopietni un rīkoties atbildīgi, paturot prātā, ka Asambleju ir ievēlējusi Kosovas tauta, lai tā strādātu Kosovas tautas labā; pauzē bažas par to, ka atkārtojas vardarbības akti, un aicina tiesībsardzības iestādes pildīt savus pienākumus, pilnībā ievērojot juridiskās procedūras; ar bažām norāda uz notikumiem, kas noveduši pie dažu parlamenta deputātu apcietināšanas, un aicina veikt izmeklēšanu par iespējamu ļaunprātīgu varas izmantošanu, kas saistīta ar šiem apcietināšanas gadījumiem; prasa Kosovas Asamblejai precizēt noteikumus par imunitātes atcelšanu tās deputātiem; ņem vērā ombuda pieprasījumu Valsts prokuratūrai Prištinā, lai sāktu izmeklēšanu par policijas iejaukšanos 2015. gada 28. novembrī;

7. uzsver, ka Asamblejai ir jākļūst efektīvāka un jāievēro savs reglaments jebkuros apstākļos un ka valdībai vajadzētu ievērot šos noteikumus; uzsver nepieciešamību nostiprināt Asamblejas pārraudzības funkciju un jo īpaši aicina Asambleju pēc iespējas ātrāk pieņemt tiesību aktus, kuros būs paredzēta nozīmīgāka ES integrācijas komitejas loma Kosovas integrācijas procesā un ar kuriem tiktu nodrošināta opozīcijas pilnīga iesaistīšana minētajā procesā; mudina Asambleju, izvērtējot tiesību aktus, regulāri apspriesties ar Venēcijas Komisiju un iesaistīt to; uzsver to, ka ir steidzami nepieciešams locekļus iecelt kompetentajām regulatīvajām un uzraudzības iestādēm, lai nodrošinātu valsts administrācijas pienācīgu darbību, pamatojoties uz nopelnos balstītu, pārredzamu un nepolitisku atlases procesu;

Ceturtdiena, 2016. gada 4. februāra

8. ņem vērā, ka piecas dalībvalstis nav oficiāli atzinušas Kosovu, un uzskata, ka turpmāka atzīšana palīdzētu stiprināt stabilitāti šajā reģionā, vēl vairāk veicinātu attiecību normalizēšanu starp Serbiju un Kosovu un palielinātu ES ārpolitikas uzticamību; šajā sakarībā atzinīgi vērtē to piecu dalībvalstu, kuras nav atzinušas Kosovas neatkarību, lēmumu veicināt SAN apstiprināšanu Padomē; aicina visas dalībvalstis veikt visu iespējamo, lai sekmētu ekonomiskos un cilvēku savstarpējos kontaktus un sociālās attiecības starp šo valstu un Kosovas iedzīvotājiem atbilstoši SAN gaisotnei un oficiālu līgumattiecību nodibināšanas garam; atzinīgi vērtē to, ka Kosova iesniedza pirmo ekonomikas reformu programmu, kas būs pirmais solis, lai padziļinātu ekonomisko dialogu ar ES;

9. atzinīgi vērtē Kosovas iestāžu paveikto darbu, lai pārtrauktu nelegālās migrācijas tendenci, kuras kulminācija bija 2015. gada sākumā; uzsver, ka papildus īstermiņa pasākumiem iedzīvotāju atturēšanai no aizbraukšanas vajadzētu nodrošināt arī sociāli ekonomisko attīstību un darbvietu radīšanu, lai mudinātu pilsoņus palikt Kosovā un veidot nākotni savā valstī; ir pārliecināts, ka vīzu režīma liberalizēšana arī palīdzētu apkarot nelegālo imigrāciju, jo tas ļautu cilvēkiem īstenot savstarpējus kontaktus un pavērtu iespējas pilsoņiem ceļot uz ārvalstīm tūrisma nolūkā un apciemot radniekus un draugus bez nepieciešamības saskarties ar ilgām un dārgām vīzu procedūrām, kā arī novērstu viņu izolētības sajūtu; atgādina par risku, ko rada tas, ka Kosova ir vienīgā teritorija reģionā, kura ir norobežota un izolēta pārāk ilgi; turklāt mudina Prištinu veikt efektīvus pasākumus, lai apkarotu noziedzīgus tīklus, kas nodarbojas ar cilvēku tirdzniecību; uzskata, ka, Kosovas kvalificēšana par drošu izcelsmes valsti ES kopējo drošu izcelsmes valstu sarakstā varētu palīdzēt apkarot nelegālo migrāciju;

10. pauž gandarījumu par panākumiem, īstenojot vīzu režīma liberalizācijas rīcības plānu; aicina iestādes nekavējoties un pilnībā izpildīt visus prasītos kritērijus; aicina Komisiju pielikt lielākas pūles attiecībā uz Kosovas vīzu liberalizācijas procesu; ir gatavs atbalstīt un aicina Padomi ātri atbalstīt bezvīzu režīmu ar Kosovu, tiklīdz Komisija būs savlaicīgi noteikusi, ka visi tehniskie kritēriji ir izpildīti; uzskata, ka tajā pašā laikā ir jāturpina meklēt un sodīt cilvēku tirgotājus un kontrabandistus, lai viņus atturētu no nelikumīgajām darbībām; prasa visām ES iestādēm, it īpaši Komisijai, paātrināt Kosovas vīzu liberalizācijas procesu un mudina Kosovas iestādes pildīt savas saistības un īstenot pārējos kritērijus, lai Kosova varētu ieviest bezvīzu režīmu 2016. gadā, kas nodrošinās Kosovas iedzīvotāju tuvināšanos ES;

11. atbalsta diskusiju turpināšanu par pamatnolīgumu, kas Kosovai ļautu piedalīties ES programmās;

12. atzinīgi vērtē cilvēktiesību jomas tiesību aktu kopuma pieņemšanu, kurš stiprina institucionālo struktūru uzraudzību attiecībā uz cilvēktiesību aizsardzību un ievērošanu; uzsver, ka ir ārkārtīgi svarīgi īstenot šos tiesību aktus; jo īpaši atzinīgi vērtē ombuda amata izveidi un iecelšanu, sevišķi nolūkā panākt sociālu uzticēšanos Kosovas sabiedrībā; tomēr pauž nožēlu par to, ka viņa darbu kavē piemērotu telpu trūkums, un aicina iestādes steidzami rīkoties un piešķirt jaunas biroja telpas, ievērojot Parīzes principus; aicina valsts iestādes padarīt pilnībā darbotiespējīgas visas esošās neatkarīgās iestādes un regulatīvās struktūras;

13. ar bažām norāda, ka iestāžu politiskā griba patiesi iesaistīties sadarbībā ar pilsonisko sabiedrību joprojām ir ļoti vāja; aicina iestādes godprātīgi īstenot tiesisko regulējumu sadarbībai ar pilsonisko sabiedrību, jo īpaši sniedzot Apvienotajai konsultatīvajai padomei visus nepieciešamos resursus; aicina ES biroju veicināt un vajadzības gadījumā atvieglot šādas konsultācijas;

14. turklāt atzinīgi vērtē arī tiesību akta par aizsardzību pret diskrimināciju pieņemšanu 2015. gada maijā un ombudam piešķirtās pilnvaras darboties kā līdztiesību nodrošinošai struktūrai; atkārtoti pauž bažas par lietu izskatīšanas un izmeklēšanas zemo līmeni saistībā ar naidīgiem izteikumiem, jo īpaši tādiem, kas vērsti pret LGBTI un minoritāšu kopienām; mudina Padomdevēju un koordinācijas grupu LGBTI kopienu tiesību jautājumos aktīvi sekot šīm lietām un paustajām bažām;

Ceturtdiena, 2016. gada 4. februāra

15. atzinīgi vērtē arī to, ka ir pieņemts tiesību akts par dzimumu līdztiesību, un aicina Kosovas iestādes ievērot integrētu pieeju dzimumu līdztiesībai kā prioritāti un raudzīties, lai valdības struktūras un iestādes rādītu piemēru; pauž bažas par strukturālajām problēmām, kas kavē minētā tiesību akta īstenošanu; joprojām pauž bažas par nepietiekamo sieviešu pārstāvību ar lēmumu pieņemšanu saistītos amatos; pauž bažas par to, ka nav panākts progress vardarbības ģimenē un ar dzimumu saistītas vardarbības apkarošanā; prasa iestādēm publiski veicināt un ieviest aizsardzības mehānismus un patvēruma sniegšanas pasākumus attiecībā uz sievietēm, kas pārtrauc klusēt un nosoda vardarbību ģimenē; pauž bažas par to, cik zems ir sievietēm piemītošo īpašumtiesību līmenis; aicina iestādes aktīvi nodrošināt, ka sievietēm tiek garantētas īpašumtiesības, tostarp — kadastra un reģistrācijas darbiniekiem reģistrējot visus īpašuma līdzīpašniekus, un ar informācijas kampaņas starpniecību;

16. pauž bažas par to, ka vārda brīvības jomā pagājušajā gadā panākts ļoti ierobežots progress; pauž bažas par to, ka žurnālisti, pildot darba pienākumus, saskaras ar vardarbību un draudiem, un uzsver nepieciešamību stiprināt žurnālistu aizsardzību, sistemātiski reaģējot uz uzbrukumiem žurnālistiem, šādus uzbrukumus publiski atmaskojot un veicot ātru izmeklēšanu un savlaicīgu iztiesāšanu; uzsver, ka jāpanāk lielāks progress arī plašsaziņas līdzekļu neatkarības jomā; aicina iestādes pēc rūpīga un vispusīga sabiedriskās apspriešanas procesa ātri novērst sistemātiskās nepilnības tiesību aktos, lai nodrošinātu plašsaziņas līdzekļu brīvību, it sevišķi ņemot vērā pārredzamību attiecībā uz to, kas ir plašsaziņas līdzekļu īpašnieki, un lai garantētu sabiedrisko raidorganizāciju neatkarību un ilgtspēju; mudina iestādes efektīvi īstenot tiesību aktus par goda aizskaršanu, nauda kurināšanu un neslavas celšanu;

17. atgādina, ka Kosovai un Serbijai ir jārod ilgtspējīgi risinājumi attiecībā uz bēgļiem atbilstoši ANO Augstā komisāra bēgļu jautājumos biroja (UNHCR) konstatējumiem un 2014. gada ANO īpašā referenta ziņojumam par iekšzēmē pārvietoto personu cilvēktiesībām;

18. norāda, ka ir vajadzīgi turpmāki centieni, lai aizsargātu un praksē nodrošinātu visu Kosovā dzīvojošo etnisko minoritāšu tiesības, tostarp romu, aškalu un ēģiptiešu kopienu, kā arī gorani kopienas tiesības, pilnībā īstenojot attiecīgos tiesību aktus, ņemot vērā labākās prakses piemērus reģionā un ES dalībvalstīs; aicina valsts un vietējās iestādes vairāk centsties īstenot pieņemtos tiesību aktus, lai ar tiem veicinātu daudznacionālas sabiedrības turpmāku attīstību, īpaši attiecībā uz minoritāšu grupu pārstāvju izglītošanu un nodarbinātību un ar mērķi novērst tiešu un netiešu diskrimināciju; atzinīgi vērtē Prištinas deklarāciju, kurā pausts aicinājums valdībām un starptautiskām, starpvaldību un pilsoniskās sabiedrības organizācijām pilnībā piemērot nediskriminācijas un vienlīdzības principus, strādājot un veicot pasākumus, kuru mērķis ir sekmēt un ievērot romu tiesības un cīnīties pret romofobiju Rietumbalkānos;

19. atkārtoti pauž bažas par to, ka nav vērojams būtisks progress augstā korupcijas līmeņa samazināšanā un organizētās noziedzības apkarošanā, kā arī kriminālvajāšanu un notiesāšanu reģistra ieviešanā; uzsver, ka organizētā noziedzība joprojām ir milzīga problēma; norāda, ka Kosovas valdībai ir jānodod skaidrs un viennozīmīgs signāls, kas liecinātu, ka šī valsts veic sistemātisku cīņu pret korupciju visos līmeņos; aicina iestādes nekavējoties pieņemt visaptverošu un stratēģisku pieeju cīņai pret endēmisko korupciju, kas joprojām rada ievērojamus šķēršļus Kosovas demokrātiskajai, sociālajai un ekonomiskajai attīstībai; aicina Kosovas Korupcijas novēršanas aģentūru uzsākt lielāku skaitu izmeklēšanu un kriminālvajāšanas dienestu turpināt darbu lietās, ko tam nodevusi Korupcijas novēršanas aģentūra; uzsver, ka procedūru pārredzamība ir būtisks elements, lai cīnītos pret korupciju un nodrošinātu pamattiesību aizsardzību; turklāt uzsver politiskās elites lomu un atbildību korupcijas apkarošanā;

20. atzinīgi vērtē pastiprinātos centienus un stingro apņemšanos apkarot terorismu un mudina īstenot terorisma apkarošanas stratēģiju; mudina iestādes pievērsties radikalizācijas cēloņiem, jo īpaši augstajam jauniešu bezdarba līmenim un vardarbīgajam ekstrēmismam; atzinīgi vērtē Kosovas dalību terorisma apkarošanas koalīcijā un iestāžu pasākumus jauniešu radikalizācijas novēršanā; aicina iestādes cieši uzraudzīt un novērst potenciālo islāma ārvalstu kaujinieku un teroristu mobilizāciju; atzinīgi vērtē Kosovas Konstitūcijā noteikto principu, ka Kosova ir sekulāra valsts, kas ir neitrāla attiecībā uz reliģisko pārliecību;

Ceturtdiena, 2016. gada 4. februāra

21. norāda, ka saskaņā ar Kosovas iekšlietu ministru aptuveni 300 Kosovas pilsoņu ir pievienojušies džihādīstiem Sīrijā un Irākā un daudzi no tiem jau ir atgriezušies Kosovā; atzinīgi vērtē valdības veiktos pasākumus, lai paredzētu cietumsodus tiem kosoviešiem, kuri ir iesaistījušies teroristiskos pasākumos;

22. norāda, ka ir gūti zināmi panākumi attiecībā uz tiesu iestādēm, pieņemot dažus atbilstošus tiesību aktus; uzsver nepieciešamību nekavējoties spert turpmākos soļus un efektīvi īstenot šos tiesību aktus; joprojām ir nopietni norūpējies par lēno tiesvedību, neizskatīto lietu uzkrāšanos, tiesu sistēmas resursu trūkumu, tiesu amatpersonu zemo pārskatatbildības un atbildības līmeni un iespēju politiski ietekmēt tiesu struktūras, kuras visas joprojām nav pienācīgi pamatotas tiesību aktos, un uzsver to, cik svarīgi ir izveidot pilnībā funkcionējošu tiesu sistēmu, kurā būtu paredzēti noteikumi par lietu izskatīšanai paredzēto laiku; atzinīgi vērtē paveikto saistībā ar valsts ziemeļu daļas tiesu iestāžu integrēšanu, dažas amata vietas atvēlot Kosovas serbu tiesnešiem un prokuroriem; aicina politikas iestādes skaidri parādīt, ka tās pilnībā atbalsta to tiesnešu un prokuroru neatkarību, pret kuriem joprojām tiek vērsti mēģinājumi ietekmēt notiekošās izmeklēšanas un tiesvedību; aicina iestādes grozīt konstitūciju, lai nodrošinātu, ka lielāko daļu Kosovas Tiesu padomes locekļu ievēlē kolēģi atbilstīgi Venēcijas Komisijas ieteikumiem;

23. aicina Kosovu ievērot ES kopējās ārpolitikas un drošības politikas vadlīnijas;

24. pienācīgi ņem vērā to, ka ir pieņemti konstitucionālie grozījumi, ar ko izveido specializētas palātas un specializētu prokuratūru; atzinīgi vērtē to, ka ir pabeigtas sarunas starp Kosovu un Nīderlandi par uzņēmējvalsts nolīgumu, un sagaida, ka specializētās palātas sāks pilnībā darboties cik drīz vien iespējams un specializētajā prokuratūrā būs pietiekami daudz darbinieku tai paredzēto uzdevumu veikšanai; aicina specializētās palātas un prokuratūru saskaņā ar atbilstošajiem to izveides konstitucionālajiem noteikumiem izmantot Starptautiskā Kara noziegumu tribunāla bijušajai Dienvidslāvijai (ICTY) pieredzi un paraugpraksi; aicina Kosovas iestādes pilnībā sadarboties ar jauno tiesu; aicina ES un tās dalībvalstis nodrošināt pietiekamus līdzekļus palātu darbībai;

25. uzskata, ka EULEX pārskatīšanai un tās pakāpeniskai izbeigšanai jānotiek līdztekus ESĪP pilnvaru nostiprināšanai un paplašināšanai, lai nodrošinātu, ka tam ir spēja izvērst pārraudzību, tehnisko atbalstu un konsultācijas, uzlabot Kosovas ES integrācijas procesu, korupcijas un organizētās noziedzības apkarošanu un kara noziegumu iztiesāšanu; vienlaikus aicina palielināt efektivitāti, kā arī nodrošināt pilnīgu EULEX misijas pārredzamību un atbildību tās pilnvaru laikā; ņem vērā Padomes 2015. gada decembra secinājumus par EULEX pilnvarām un aicina Kosovu palīdzēt EULEX pilnā mērā un netraucēti īstenot savas atjaunotās pilnvaras; uzsver, ka pilnvaru pārskatīšanā ir jāpiemēro secinājumi un jāīsteno ieteikumi, kas sniegti profesora *Jean-Paul Jacqué* ziņojumā pēc apsūdzībām par iespējamu korupciju EULEX misijā; mudina EULEX panākt vienošanos ar UNMIK par nepabeigto lietu nodošanu attiecīgajām Kosovas iestādēm; aicina dalībvalstis norīkot labi apmācītus un kvalificētus ekspertus uz nepieciešamo laiku un līdz ar misijas pabeigšanu nodrošināt viņu reintegrāciju valsts dienestos;

26. pauž nožēlu par Kosovas dalības UNESCO pieteikuma noraidīšanu, kas notika arī Serbijas aktīvās pretdarbības — pretēji paustajiem labu kaimiņattiecību centieniem —, kā arī dalībvalstu vienprātības trūkuma rezultātā; atzinīgi vērtē to, ka ir pieņemts tiesību akts par Prizreņas vēsturiskā mantojuma aizsardzību, un aicina to pilnībā īstenot, bet tomēr norāda uz pilsētas mantojuma apdraudējumiem, ko rada plaša mēroga nelikumīga būvniecība; atzinīgi vērtē to, ka pēc iznīcināšanas 2004. gadā ir atjaunotas vairākas serbu reliģiskā un kultūras mantojuma vietas, piemēram, pareizticīgo katedrāle, un aicina turpināt atjaunot serbu reliģiskā un kultūras mantojuma vietas; šajā sakarībā aicina ieinteresētās puses, tostarp Kosovas iestādes, Serbijas valdību, Kosovā dzīvojošo serbu kopienu un Serbijas Pareizticīgo baznīcu, izveidot sistēmu, kā veicināt, aizsargāt un saglabāt Kosovas kultūras un reliģisko mantojumu, kas būtu jāuzskata par kopējo Eiropas kultūras mantojumu; atzinīgi vērtē to, ka Kosovas konstitūcijā ir iekļauta Kosovas apņemšanās saglabāt un aizsargāt kultūras un reliģisko mantojumu, un aicina turpināt centienus aizsargāt visu reliģisko minoritāšu, tostarp Kosovas kristiešu, tiesības; uzsver, ka

Ceturtdiena, 2016. gada 4. februāra

dalībai starptautiskās un reģionālās organizācijās un mehānismos vajadzētu būt Kosovas prioritātei; šajā sakarībā atgādina, cik svarīgi ir ievērot panākto vienošanos par reģionālo sadarbību; uzskata, ka Rietumbalkānu Jauniešu reģionālās sadarbības biroja (Berlīnes procesa ietvaros) izveidošana, ko aktīvi atbalsta daudzas puses, dos pozitīvus rezultātus, jo īpaši Serbijas un Kosovas jauniešu attiecībās;

27. atbalsta ideju saistībā ar Berlīnes procesu izveidot Rietumbalkānu Pilsoniskās sabiedrības forumu, kas sniegtu iespēju pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem no visa reģiona apmainīties ar idejām, izklāstīt sasāpējušās problēmas un formulēt konkrētus ieteikumus lēmumu pieņēmējiem, un aicina turpināt šo procesu nākamajā samītā, kas notiks Parīzē 2016. gadā, kā arī aicina organizēt sagatavošanās darbseminārus pilsoniskās sabiedrības organizācijām reģionā;

28. atzinīgi vērtē uzaicinājumu Kosovas Asamblejai pastāvīgi piedalīties visos līmeņos un uz vienādiem noteikumiem Dienvidaustrumu Eiropas sadarbības procesa parlamentārās asamblejas (SEEC-PA) pasākumos un sanāksmēs, kā tika nolemts 2015. gada maijā, un uzskata, ka tas ir nozīmīgs ieguldījums reģiona parlamentārajā dialogā; pauž nožēlu par to, ka Kosovas Asambleja nav pieņēma kā pilntiesīgs citu reģionālās sadarbības iniciatīvu loceklis, piemēram, to Rietumbalkānu valstu Eiropas integrācijas komiteju konferencē, kas piedalās stabilizācijas un asociācijas procesā (COSAP) un Parlamenta komiteju sadarbības tīklā par Rietumbalkānu ekonomiku, finansēm un Eiropas integrāciju (NPC); aicina visus reģiona parlamentus pieņemt iekļaujošāku pieeju attiecībā uz Kosovas Asamblejas prasībām par dalību reģionālās iniciatīvās, tādējādi palīdzot veicināt reģionālo sadarbību;

29. atkārtoti aicina Kosovu pabeigt civildienesta tiesiskā regulējuma izveidi un pilnībā īstenot stratēģisko satvaru valsts pārvaldei un rīcības plānam; aicina iestādes pārtraukt valsts pārvaldes politizāciju, veicināt uz nopelniem balstītu profesionalitāti visās valsts iestādēs, nodrošināt pareizu finanšu pārvaldību attiecībā uz valsts iestādēm un nodrošināt pārredzamību attiecībā uz Asamblejas budžeta izpildes uzraudzību;

30. uzsver, ka ir svarīgi palielināt to projektu finansējumu Kosovas NVO, kuru mērķis ir ieviest labas pārvaldības principus, uzlabot pārredzamību un pārskatatbildību, stiprināt iestāžu mehānismus tiesu sistēmā, vēl vairāk nostiprināt institucionālo un sociālo demokrātiju un pastiprināt centienus, lai aizsargātu un veicinātu sociāli atstumto grupu un mazākumtautību pārstāvju tiesības;

31. atkārtoti pauž bažas par augsto bezdarba līmeni, jo īpaši sieviešu un jauniešu vidū, un nosoda vispārējo diskrimināciju pret sievietēm sabiedrībā un darba tirgū; uzsver nepieciešamību nodrošināt Kosovas jauniešiem nākotnes izredzes; aicina Kosovu pievērsties prasmju trūkuma novēršanai darba tirgū, likvidēt jebkādas administratīvos šķēršļus, kas varētu izraisīt diskrimināciju, un uzlabot uzņēmējdarbības vidi valstī kopumā, jo īpaši maziem un vidējiem uzņēmumiem; aicina Komisiju pirmspievienošānās palīdzības instrumenta (IPA) ietvaros turpināt sniegt finansiālu atbalstu jauniem uzņēmējiem, īpašu uzmanību pievēršot mācību kursiem, darbsemināriem un zinātnības apmaiņai, tostarp pasākumiem, kas veicina saites ar uzņēmējiem ES dalībvalstīs, vienlaikus darot visu iespējamo, lai novērstu intelektuālā darbaspēka emigrāciju, jo īpaši pēc Stabilizācijas un asociācijas nolīguma stāšanās spēkā;

32. norāda, ka strukturālās reformas joprojām ir svarīgas, lai palielinātu izaugsmes potenciālu, sekmētu produktivitāti un uzlabotu Kosovas ekonomikas elastību un konkurētspēju; piekrīt Komisijas secinājumam, ka Kosovai vajadzētu stiprināt tās vidēja termiņa fiskālo satvaru, uzlabot valsts finanšu pārredzamību, pārvietot budžeta izdevumus uz izaugsmes pasākumiem un novirzīt ārvalstu tiešās investīcijas un pārvedumus ražošanas sektoros; aicina Kosovu paātrināt valsts uzņēmumu pārstrukturēšanu, uzlabot bankrota un maksātnespējas procedūras un samazināt atkarību no muitas nodokļiem, paplašinot iekšzemes nodokļu bāzi un modernizējot ieņēmumu iekasēšanu;

Ceturtdiena, 2016. gada 4. februāra

33. uzsver, ka darba tirgus reformas, ko papildina izglītības reformas, ir izšķiroši svarīgas, ņemot vērā augsto bezdarba līmeni un zemo līdzdalības procentu darba tirgū; uzsver, ka ir vajadzīgi turpmāki centieni, lai labāk saskaņotu izglītības sistēmu ar darba tirgus vajadzībām, jo īpaši, mainot mācību programmu satvaru izglītības iestādēs, kas ir pirms augstskolas; turklāt uzsver, cik svarīgi ir paplašināt profesionālās izglītības sistēmu un papildus īstenot aktīvu darba tirgus politiku;

34. norāda, ka Kosova vēl ir agrīnā funkcionējošas ekonomikas attīstības stadijā; atzinīgi vērtē to, ka ir gūti nelieli panākumi rūpniecības un MVU jomā; mudina turpināt samazināt slogu maziem un vidējiem uzņēmumiem un uzsver vajadzību veikt regulārus ietekmes novērtējumus attiecībā uz MVU papildus atbalstam jaundibinātiem un inovatīviem uzņēmumiem, kuri ir ar augstu pievienoto vērtību, lai veicinātu uzņēmējdarbību, kas sniegs gan sociālus, gan ekonomiskus ieguvumus; aicina Komisiju turpināt sniegt atbalstu jauniem uzņēmējiem, izmantojot Pirmspievienošanās palīdzības instrumenta (IPA) līdzekļus, tostarp izmantojot pasākumus, kas sekmē sadarbību ar uzņēmējiem ES dalībvalstīs un Kosovas uzņēmējdarbības apvienību iesaistīšanos Eiropas Jauno uzņēmēju konfederācijā, jo īpaši pēc tam, kad stājās spēkā Stabilizācijas un asociācijas nolīgums; mudina Kosovas iestādes radīt investīciju finansēšanas iespējas sociāliem un ilgtspējīgiem uzņēmumiem, lai atvieglotu sociālo problēmu risināšanu un ilgtspējīgas izaugsmes nodrošināšanu;

35. atkārtoti uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt, lai Kosovai pēc iespējas ātrāk tiktu piešķirts pašai savs starptautiskais telekomunikāciju kods, jo tas palīdzēs veidot Kosovas plašāku starptautisko atpazīstamību; aicina Starptautisko telesakaru savienību (ITU) tuvoties šādas vienošanās panākšanai;

36. uzsver, ka, paplašinot uzaicināto loku, ir svarīgi ņemt vērā visām kopienām jutīgos jautājumus, kā tas notika gadījumā ar ģenerāli L. Diković, un aicina Starptautiskos spēkus Kosovā (KFOR) sadarboties ar Kosovas iestādēm, lai atturēties no rīcības, kas aizskartu upuru piemiņu un kaitētu dialogu starp Prištinu un Belgradu; atgādina, ka koordinācijas biroji gan Kosovā, gan Serbijā ir pienācīgi jāinformē 48 stundas pirms šādiem apmeklējumiem;

37. norāda, ka ir uzlabojusies ceļu transporta un mobilitātes infrastruktūra, jo īpaši automaģistrāles, kā arī norāda uz nesen pieņemto 2015. gada IPA II kopumu, kurā ietverts apjomīgs Kosovas dzelzceļa infrastruktūras projekts; tomēr pauž nožēlu par lielajām būvniecības izmaksām; pauž cerību, ka nesena aizdevuma līgums, ko parakstīja Kosova un Eiropas Investīciju banka un kas paredz Eiropas 10. dzelzceļa tīkla Kosovas daļas modernizāciju, var veicināt visaptveroša plāna izstrādi, lai uzlabotu sabiedrisko transportu un modernizētu dzelzceļa infrastruktūru; šajā sakarā atzinīgi vērtē 2016. gada 27. janvāra vienošanos starp ministru prezidentiem *Isa Mustafa* un *Aleksandar Vučić* sākt sarunas par tiešu gaisa un dzelzceļa satiksmi starp Kosovu un Serbiju; aicina Kosovas iestādes — paturot prātā, ka Komisija savienojamības programmu ir noteikusi par vienu no savām svarīgākajām prioritātēm un uzskata to par galveno faktoru reģiona ekonomiskās attīstības veicināšanā — nodrošināt pilnīgu un ātru to tehnisko standartu un nesaistošu pasākumu transporta jomā īstenošanu, par kuriem tika panākta vienošanās 2015. gada Rietumbalkānu samitā Vīnē;

38. pauž bažas par Kosovas pašreizējo sarežģīto situāciju enerģētikas jomā, kas negatīvi ietekmē ikdienas dzīvi; norāda, ka pašreizējie elektroenerģijas zudumi un ar to saistītie komerciālie zaudējumi ir ļoti lieli, ņemot vērā tīklu nolietojumu, un aicina veikt būtiskas reformas, lai uzlabotu energoefektivitāti un energoapgādes drošību, piesaistot investīcijas elektrotīkla atjaunošanā, jo funkcionējošs elektroenerģijas tīkls ir priekšnoteikums, lai ieinteresētie vietējie un ārvalstu uzņēmumi Kosovā nodarbotos ar uzņēmējdarbību; mudina enerģētikas regulatoru rīkoties elastīgāk, izsniedzot licences un atļaujas jauniem investoriem atjaunojamo energoresursu jomā; ņem vērā panākto vienošanos par sadarbībā ar ASV uzņēmumu *Contour Global* būvējamo Kosovas jauno elektrostaciju, kuras ražošanas jauda būs 500 MW, un aicina nodrošināt, lai būvniecības process būtu pārredzams un to papildinātu ES standartiem pilnībā atbilstošs sociālās un vides ietekmes novērtējums;

39. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, Eiropas Ārējās darbības dienestam, kā arī Kosovas valdībai un Nacionālajai Asamblejai.